

Høringssvar til forslag om endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter med forskrifter (timesbasert stønadsberegning mv.)

Høring av 7. mars fra OED – høringssvar fra Elmera Group ASA.

Innledning

Elmera Group vil takke for muligheten for å komme med innspill på Olje- og energidepartementets høring om endringer i strømstøtteordningen. Det er positivt at Regjeringen ønsker å gjøre strømstøtteordningen bedre for kundene, men det er aspekter ved forslaget som Elmera Group ASA mener ikke er gode for kraftsystemet eller kundene, og disse vil bli belyst under. Det er vår oppfatning at det er den opplevde forskjellen mellom kundens pris på faktura og det oppgitte strømstøttenivået som er bakgrunnen for at dette forslaget nå kommer. Mye at denne opplevde forskjellen skyldes etter vårt syn upresis kommunikasjon blant annet knyttet til MVA. utfordringer og mulige løsningen er beskrevet under.

Utfordringer med strømstøtte med timesoppløsning

Strømpriskrisen i 2021 og 2022 har skapt utfordringer for norske strømkunder. Regjeringen kom opp med en treffsikker strømstøtteordning for norske husholdninger på slutten av 2021, samt en rekke andre tiltak; redusert elavgift, økt bostøtte m.m. Det ble tidlig sagt fra Regjeringen at en makspris for husholdningene ikke var veien å gå, fordi det vil medføre at incentivene til å spare strøm når behovet er størst vil forsvinne. Dette har medført at kundene faktisk både har redusert volumene og flyttet forbruket sitt til timer som er lavt priset. Særlig lading av elbil har blitt flyttet til nattetimer, noe som er akkurat det man har ønsket å oppnå. Mangen strømleverandører, herunder Elmera Groups selskaper i sluttbrukermarkedet, har utviklet løsninger som hjelper kundene med å spare energi, og å flytte forbruk. Spesielt tjenestene for smart strømstyring av elbillading har vært veldig populære, men også oversikt over eget forbruk med timesoppløsning og priser for neste døgn på timesoppløsning er mye brukt i våre kundeapper. Og det virker. Forbruket i de områdene med høyest pris har falt betydelig, og den nye normalen har blitt å lade elbilen på nattetid, eller med smart styring som finner de billigste timesprisene. Bevisste kunder har klart å redusere sine profilkostnader betydelig.

Ved å innføre timesoppløsning på strømstøtten går man bort i fra de prinsippene som ordningen opprinnelig var basert på, nemlig at kundene bør bære sine egne profilkostnader. Profilkostnaden er konsekvensen av kundenes egne forbruksmønster, altså når man bruker strømmen. Profilkostnaden kan også være negativ, ved at man bruker mer i de timene når prisen er lav. Kraftsystemet er designet slik at knapphet på energi/effekt gir høyere pris, og dette vil igjen stimulere til forbruksreduksjoner og investeringer i ny produksjon. Ved å innføre strømstøtte på timesnivå vil incentivene som driver utvikling av tjenester for smart styring, samt bevisst styring av forbruk hos forbrukerne forsvinne, og dette kun for en marginal reduksjon i kundenes totale kostnad. Hvis man ser på desember 2023, som var en av de høyest prisede månedene i 2022, så var den gjennomsnittlige profilkostnaden i NO1 (Østlandsområdet) ca 10 øre/kWh, noe som også inkluderer bedriftskunder som normalt drar profilkostnaden opp. For en privatkunde utgjør dette da mindre enn 200 kr for 2000 kWh forbruk. I måneder med lavere priser vil dette beløpet være mye lavere. I februar var profilkostnaden i NO1 i snitt bare 1,4 øre/kWh. Dette gir en gjennomsnittskostnad for den samme privatkunden på 28 kr. Dette er også et mer normalt nivå for profilkostnaden. Bevisste kunder har i tillegg mye lavere profilkostnad, av og til negative, og profilkostnadene vil være betydelig lavere i de månedene når prisene er lavere. Bare ved å flytte lading av elbil til nattetid vil man senke profilkostnaden mye.

En paradoksal effekt av forslaget om timesoppløsning på strømstøtten vil være at det er de mest ubevisste kundene med høye profilkostnader som vil få den høyeste strømstøtten. De som allerede har tilpasset sitt forbruksmønster får lite eller ingenting, mens de som har det mest ugunstige forbruksmønsteret belønnes mest. Dette er etter vårt syn ikke hensiktsmessig hverken for kraftsystemet eller de allerede bevisste kundene.

Mulige løsninger

Dersom man ønsker å forbedre strømstøtten uten å fjerne incentivene for forbrukstilpassing, så bør man heller justere prosentsetningen fra den foreslåtte 90% av pris over støttenivået til for eksempel 95%. Dette vil tilgodese alle kunder, også de som allerede har investert i tiltak eller er bevisste, samtidig som den ønskede incentivstrukturen består.

Mange kunder har opplevd at det er forskjell mellom det oppgitte strømstøttenivået og prisen på sin faktura. Et element som bidrar til dette, er at strømstøttenivået på 70 øre/kWh er eksklusive MVA. Inkludert MVA er strømstøttenivået 87,5 øre/kWh. Alle kommersielle aktører er pålagt å oppgi alle priser til privatkunder inkludert MVA, og siden strømstøtten kun gjelder privatkunder, så bør myndighetene og politikere oppgi strømstøttenivået inkludert MVA for å redusere forvirringen blant kundene.

Oppsummering

Regjeringen bør ikke legge om strømstøtten til å bli timesbasert fordi:

- Incentiver for sparing og styring blir vesentlig redusert
- Konsekvensen vil bli at forbruket øker i de timene hvor det er størst knapphet, noe som igjen vil føre til behov for forsert nettutbygging og økt tilgang på effekt (produksjon)
- De ubevisste kundene vil få mest strømstøtte
- Effekten i kr for kundene er begrenset. Kun i måneder med svært høy pris vil utslaget bli av noe størrelse

Elmera Groups forslag:

- Strømstøtten må kommuniseres med alle priser inkludert MVA. En stor bidragsyter til at kundene opplever forskjell i pris på faktura og strømstøttenivå er at strømstøttenivået fra myndighetene konsekvent oppgis eksklusive MVA. Privatkunder er vant til å se priser inkludert MVA, og næringslivet er forpliktet til å oppgi priser inkludert MVA
- Det er bedre for kundene om strømstøtten økes fra 90% til 95% for priser over 87,5 øre/kWh inkludert MVA, enn å redusere incentiver for strømstyring

Mvh
Torkel Rolfseng
Direktør regulatorisk rammebetingelser
Elmera Group ASA